

nytte Lejligheden til at sige, at selv om dette Lovforslag bliver vedtaget, vil det ikke kunne faa nogen effektiv Virkning, hvis man samtidig paa dette Lovforslag vedtager Bestemmelser som den, der findes i Forslagets § 14.

Holger Petersen: Det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Oct. Hansen) maa have misforstaaet mig. Jeg ønskede at bevare Forholdene i Agenturvirksomheden, saaledes som de ere nu, altsaa at Repræsentanter for udenlandske Huse maatte tage Borgerskab, men med Hensyn til de andre, der, som jeg før bemærkede, maaske i Dag ere Agenter og i Morgen Kontorister eller Butiksfolk, ønskede jeg selvfølgelig ikke, at de skulde betale Næringsadkomst, men jeg ønskede, at det skulde være fri Næring som hidtil. Det ærede Medlem vilde mulig kunne gaa med til, at der kom til at staa i Forslaget, at Agenter, som repræsentere udenlandske Huse, skulle have Næringsadkomst?

Indenrigsministeren (Bramsen): I Anledning af Ændringsforslagene Nr. 26 og 29 til § 14 ønsker jeg at gøre nogle korte Bemærkninger. Først vil jeg gerne over for det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Oct. Hansen) slaa fast, at han i sin Replik i Virkeligheden ikke anførte noget nyt eller overhovedet noget til Forsvar for disse Ændringer. Han udtalte kun, at hvis man vedtog Flertallets Forslag, hvad denne Ret til Udsalgssteder angaar, vilde man løbe Fare for, at der kunde blive afsluttet Profmakontrakter. Jeg er glad over, at det ikke er mere, det ærede Medlem har haft at anføre imod det, som fra forskellige Sider er blevet fremsat som Indvendinger mod Ændringsforslagene Nr. 26 og 29. Jeg tror overhovedet, at vi virkelig ville kunne træffe Lovbestemmelser, som det ikke vil være muligt paa den ene eller paa den anden Maade i større eller mindre Grad at omgaa, og dette er vistnok ikke tilstrækkelig Grund til ikke at vedtage saadanne Lovbestemmelser. Det ærede Medlem tilføjede jo, at han ikke var sikker paa, at vi kunde blive enige paa dette Punkt, eller han befrygtede, at vi ikke skulde kunne blive enige. Jeg ser i denne Tvivl fra det ærede Medlems Side dog en Udsigt til, at vi maaske kunne komme overens om dette Punkt, som i Virkeligheden staar for mig som den væsentligste Forskel mellem de modstaaende Opfattelser. Det er jo saaledes, at det ærede Medlem er i Overensstemmelse med

sin Opfattelse om Individets fulde Ret til at udnytte sine Evner til sin egen Fordel i størst muligt Omfang, en Rettighed, som ogsaa vi andre i Overensstemmelse med den store Nationaløkonoms Doktrin ere fuldt ud villige til at indrømme, men vi føje dertil et Amendement, som paa et enkelt Punkt gaar i modsat Retning af, hvad han lærte. Han lærte nemlig, at alle Mennesker fra Naturens Haand ere udrustede paa samme Maade, medens vi i Overensstemmelse med vistnok Flertallet i den civiliserede Verden ere komne til den Erkendelse, at det ikke er Tilfældet. Individerne udgaa ikke med de samme Muligheder fra Naturens Haand, og derfor er det, at hele den nyere Lovgivning gaar i Retning af at beskytte den svage uden samtidig at betage den stærke hans Adgang til at kunne udvikle sine Muligheder og drage Nytte for sig selv ud af dem. Det er i Virkeligheden Forskellen, og paa dette Punkt kommer denne Forskel frem, idet det ærede Medlem vil have, at den, som er dygtig og rig nok dertil, skal ved at etablere Udsalgssteder i ubegrænset Omfang kunne trykke den anden, saaledes at han ikke paa nogen Maade kan vinde med, medens vi ønske at beskytte den svage ved at sige, at det skal han ikke have Lov til. — Ganske den samme Bemærkning kan jeg rette til det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (C. Andersen), som siger, at dette har ikke noget at gøre med Modstanden mod Kapitalismen fra hans og hans Meningsfællers Side. Jeg paastaar, at naar det ærede Medlem tager Ordet for, at en enkelt Mand, naar han er tilstrækkelig velhavende, skal kunne etablere en Konkurrence i ubegrænset Omfang med alle de øvrige, saa staar han i dette Spørgsmaal paa Kapitalisternes Side, det kan der slet ikke være nogen som helst Tvivl om, og han staar samtidig paa samme Side som det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Oct. Hansen), paa den liberale Side, hvortil han ellers overalt staar i direkte Modsætning. Netop paa dette Omraade kan jeg ikke se andet, end at det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds er i Modstrid med sin Doktrin, med mindre han var af den Mening, at det første, der skulde sørges for, og det første, der skulde arbejdes for, var, at der paa den ene Side kom til at staa et ganske ringe Antal Kapitalister og paa den anden Side et meget betydeligt Proletariat.

Formanden: Det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds har Ordet for en kort Bemærkning.